

Uchwała nr V/54/2024
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu
z dnia 29 kwietnia 2024 r.

w sprawie opinii o przedłożonym przez Wójta Gminy Krośnice sprawozdaniu rocznym z wykonania budżetu Gminy Krośnice za 2023 rok

Na podstawie art. 13 pkt 5 w związku z art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2023 r. poz. 1325), Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu, w osobach:

- 1) Ewa Pudło — przewodnicząca,
- 2) Joanna Radziejka — członek,
- 3) Maciej Gardas — członek,

wydaje opinię pozytywną z uwagami

o przedłożonym przez Wójta Gminy Krośnice sprawozdaniu rocznym z wykonania budżetu Gminy Krośnice za 2023 rok.

Uzasadnienie

Stosownie do przepisów art. 267 ust. 1 pkt 1 i ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2023 r. poz. 1270, z późn. zm.) wójt gminy (burmistrz, prezydent), w terminie do dnia 31 marca roku następującego po roku budżetowym, przedstawia radzie gminy oraz regionalnej izbie obrachunkowej sprawozdanie roczne z wykonania budżetu gminy, zawierające zestawienie dochodów i wydatków wynikające z zamknięć rachunków budżetu gminy, w szczególności nie mniejszej niż w uchwale budżetowej.

Zgodnie z art. 269 u.f.p. sprawozdanie z wykonania budżetu jednostki samorządu terytorialnego sporządza się na podstawie danych z ewidencji księgowej budżetu. Sprawozdanie powinno uwzględniać w szczególności:

- 1) dochody i wydatki budżetu jednostki samorządu terytorialnego w szczególności określonej jak w uchwale budżetowej;
- 2) zmiany w planie wydatków na realizację programów finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3, dokonane w trakcie roku budżetowego;
- 3) stopień zaawansowania realizacji programów wieloletnich.

Zgodnie z art. 6r ust. 2e ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2024 r. poz.399) w sprawozdaniu rocznym z wykonania budżetu gminy ujmuje się informacje o wysokości zrealizowanych w danym roku dochodów z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz wydatków poniesionych na funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi z wyszczególnieniem kosztów, o których mowa w ust. 2-2c, wraz z objaśnieniami.

Skład Orzekający wydał niniejszą opinię na podstawie analizy danych i informacji zawartych w sprawozdaniach z wykonania procesów gromadzenia środków publicznych i ich rozdysponowania (o symbolu Rb) sporządzonych za okres od początku roku do 31 grudnia 2023 r. oraz informacji zawartych w przedłożonym sprawozdaniu z wykonania budżetu za 2023 rok.

Badając pod względem merytorycznym sprawozdanie z wykonania budżetu za 2023 rok, Skład Orzekający stwierdził, co następuje:

1. Plan dochodów i wydatków budżetowych, wykazany w sprawozdaniu uwzględnia zmiany wynikające z uchwał i zarządzeń organów Gminy.
2. W następstwie realizacji w 2023 r. dochodów w wysokości 54.891.143,05 zł (98,38% planu), w tym dochodów majątkowych w kwocie 7.653.272,72 zł (99,83% planu) i wydatków budżetowych w kwocie 63.688.437,40 zł (98,69% planu), w tym wydatków majątkowych w kwocie 15.824.671,81

zł (99,79% planu), budżet Gminy zamknął się deficytem w wysokości 8.797.294,35 zł, przy planowanym w wysokości 8.741.834,43 zł. Oznacza to przekroczenie planowanego deficytu o 55.459,92 zł.

Skład Orzekający wskazuje, że wykonanie deficytu na koniec roku 2023 nastąpiło powyżej wielkości planowanej. Organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego winien w trakcie wykonywania budżetu działać w ramach określonego przez radę planu dotyczącego wyniku finansowego, a w przypadku deficytu zarówno w zakresie jego wysokości jak i źródeł finansowania. Zatem dopuszczając do wykonania deficytu powyżej planowanego poziomu i decydując o sposobie jego pokrycia Wójt Gminy naruszył wyłączną kompetencję organu stanowiącego do kształtowania budżetu gminy. Zgodnie bowiem z art. 212 ust. 1 pkt 3 u.f.p. uchwała budżetowa określa kwotę planowanego deficytu wraz ze źródłami pokrycia deficytu budżetu jednostki samorządu terytorialnego. Do zadań organu wykonawczego należy wykonywanie budżetu w kształcie uchwalonym przez radę gminy, co wprost wynika z art. 18 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2024 r. poz. 609) oraz art. 247 ust. 1 u.f.p. Obowiązujące regulacje nie dają uprawnień organowi wykonawczemu do kreowania maksymalnych rozmiarów deficytu budżetu i decydowania o źródłach jego pokrycia.

3. Wynik operacyjny budżetu, stanowiący różnicę pomiędzy dochodami i wydatkami bieżącymi jest wielkością ujemną i wynosi 625.895,26 zł przy planowanym deficycie operacyjnym w wysokości 550.639,80 zł. Oznacza to przekroczenie planowanego deficytu operacyjnego o 75.255,46 zł.

W 2023 r. relacja wyniku operacyjnego do dochodów bieżących (wskaźnik jednoroczny) wyniosła 5,9% przy planowanej na koniec 2023 r. na poziomie 6,09%.

Skład Orzekający podkreśla, iż wynik budżetu operacyjnego stanowi jeden z najistotniejszych wskaźników sytuacji finansowej ilustrując, czy jednostka samorządu terytorialnego jest w stanie pokryć wydatki bieżące dochodami bieżącymi. Jeśli wydatki bieżące są wyższe od dochodów bieżących (deficyt operacyjny) oznacza to, iż wydatki te realizowane są na poziomie przekraczającym możliwości finansowe jednostki.

Wskazuje się na konieczność stałego monitorowania sytuacji finansowej Gminy, a w szczególności wielkości kształtujących poziom ww. relacji. Gmina powinna podejmować działania mające na celu maksymalizację nadwyżki operacyjnej w latach objętych wieloletnią prognozą finansową.

4. Wykonane przychody w kwocie 13.178 686,55 zł pochodziły z kredytów i pożyczek (8.405.606,50 zł), wolnych środków jako nadwyżki środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu jednostki samorządu terytorialnego, wynikających z rozliczeń wyemitowanych papierów wartościowych, kredytów i pożyczek z lat ubiegłych (4.033.115,70 zł), środków z lokat (660.544,45 zł) oraz niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach (79.419,90 zł).
5. Rozchody budżetu wykonane w kwocie 3.908.958,00 zł dotyczyły spłaty wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu pożyczek i kredytów.
6. Na koniec okresu sprawozdawczego nie stwierdzono wydatkowania środków bez planu bądź z jego przekroczeniem.
7. W okresie sprawozdawczym poniesiono wydatki z tytułu odsetek (§ 4580) w wysokości 37.833,55 zł, jak również wydatki sklasyfikowane w § 291, „Zwrot dotacji oraz płatności wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub wykorzystanych z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184 ustawy, pobranych nienależnie lub w nadmiernej wysokości” w łącznej kwocie 6.020,97 zł

8. Gmina na dzień 31 grudnia 2023 r. posiadała zadłużenie w wysokości 31.972.182,50 zł (58,25% wykonanych dochodów). W 2023 r. zostały zachowane wymogi dotyczące limitu zadłużenia gminy określone w art. 243–244 ustawy o finansach publicznych.

Biorąc pod uwagę przedstawione wyżej okoliczności, Skład Orzekający postanowił wydać pozytywną z uwagami opinię o sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy Krośnice za 2023 rok. Jednocześnie wskazuje się, że ocena wydatkowania środków budżetowych pod kątem celowości i gospodarności należy do wyłącznej kompetencji rady gminy.

Od niniejszej uchwały przysługuje zgodnie z art. 20 ust. 1 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.

Przewodnicząca
Składu Orzekającego

Ewa Pudło